

กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพัก
ของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Management Strategies of Homestay Business Affect
the Tourists' Decision Making for Choosing
the Accommodation in Phachi District
Phranakhon Si Ayutthaya Province

Received: October 15, 2025
Revised: December 06, 2025
Accepted: December 15, 2025

ณัฐดนัย กันศิริ¹ และ กิติมา ทามาลี²
Natdanai Kansiri¹ and Kitima Tamalee²
(natdanaikansiri46@gmail.com)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ และการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ และ 2. ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยว รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามด้านกลยุทธ์ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 และด้านการตัดสินใจเลือกมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ และการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 2. กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอธิบายได้ร้อยละ 72.5

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหารจัดการ, ธุรกิจโฮมสเตย์, การตัดสินใจเลือก,
การจัดการการท่องเที่ยว, คุณภาพการบริการ

^{1,2} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Faculty of Management Science, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Abstract

This study aimed to: 1. investigate homestay business management strategies and tourists' decisions to stay in homestays, and 2. examine the management strategies that influence tourists' accommodation decisions. The research employed a quantitative design. The sample consisted of 400 tourists who used homestay services in Phachi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, selected through accidental sampling. Research instruments included a questionnaire on management strategies (reliability = 0.97) and a questionnaire on decision-making (reliability = 0.93). Data were analyzed using mean, standard deviation, and multiple correlation coefficients. The results revealed that: 1. homestay business management strategies and tourists' decisions to stay were rated at a high level; and 2. management strategies significantly influenced tourists' accommodation decisions at the .05 level, accounting for 72.5 percent of the variance.

Keywords: Management Strategies, Homestay Business, Decision Making, Tourism Management, Service Quality

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญของเศรษฐกิจโลกและของประเทศไทย โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2561 – 2566) ประเทศไทยมีแนวโน้มการฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งภาครัฐประเมินว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้มากกว่า 2.2 ล้านล้านบาทในปี 2566 (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2566) ทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ แนวโน้มสำคัญที่เกิดขึ้น คือ ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อประสบการณ์ท้องถิ่นแท้จริง (Authentic Local Experience) ทำให้การท่องเที่ยวแพร่ขยายจากเมืองใหญ่สู่ชุมชน ส่งผลให้แนวคิดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism: CBT) ได้รับการขับเคลื่อนอย่างเข้มแข็ง และถูกประกาศเป็นวาระแห่งชาติ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2564)

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยและความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถใช้โฮมสเตย์เป็นเครื่องมือพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ได้จัดทำ ดัชนีชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Thailand Homestay Standard) ตั้งแต่ปี 2546 เพื่อยกระดับคุณภาพบริการ ความปลอดภัย ความสะอาดและการอนุรักษ์วัฒนธรรมในพื้นที่ชุมชน ข้อมูลล่าสุดในปี 2566 ระบุว่าโฮมสเตย์ได้รับการรับรองมากกว่า 260 แห่ง รวม 1,800 หลังทั่วประเทศ และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กรมการท่องเที่ยว, 2566)

ความสำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อการท่องเที่ยว โดยพระนครศรีอยุธยา เป็นหนึ่งในจังหวัดท่องเที่ยวหลักของประเทศ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำนวนมาก เช่น ตลาดโบราณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้านอาหารท้องถิ่น และศูนย์เรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ เป็นต้น ทำให้จังหวัดมีนักท่องเที่ยวหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง (สร้อยญา ศรีทองมาศ, 2564) อย่างไรก็ตาม ที่พักส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวเลือกยังคงเป็นโรงแรมหรือรีสอร์ทในเขตเมือง ขณะที่การเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า แม้ว่าจะมีศักยภาพด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิทัศน์ที่โดดเด่นก็ตาม จึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์การบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่เข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เลือกพักมากขึ้น

การบริหารจัดการองค์การในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้วิธีการบริหารแบบเดิมไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงต้องเลือกใช้เครื่องมือการจัดการสมัยใหม่ที่จะช่วยกำหนดทิศทางและสนับสนุนการดำเนินงาน กลยุทธ์ขององค์การให้เกิดผลสูงสุด (ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร, 2564) แนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ McKinsey 7S Model ซึ่งเสนอว่าองค์การจะประสบความสำเร็จได้เมื่อองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ โครงสร้าง (Structure) กลยุทธ์ (Strategy) ทักษะ (Skills) การบริหารงานบุคคล (Staff) รูปแบบในการทำงาน (Style) ระบบ (Systems) และค่านิยมร่วม (Shared values) ทำงานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ โมเดลนี้จึงถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา ศักยภาพบุคลากรขององค์การ (Waterman, Peters & Phillips, 1980)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอกาชาสี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์และการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอกาชาสี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการของธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอกาชาสี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ และองค์การภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมให้เกิดรายได้ที่ยั่งยืนในชุมชน รวมถึงเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์และการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานการวิจัย

กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ออกแบบเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ลักษณะการสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง : ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างของคอกซ์แรน (Cochran) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ .05 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มที่มีได้กำหนดไว้ล่วงหน้าว่ามีใครจะเป็นตัวอย่างบ้าง ดังนั้น เมื่อพบเจอนักท่องเที่ยวคนใดก็เก็บข้อมูลจากคนนั้น จนได้จำนวนแบบสอบถามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ จำนวน 5 ข้อ ด้านโครงสร้างองค์กร จำนวน 5 ข้อ ด้านระบบการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านรูปแบบการบริหาร จำนวน 5 ข้อ ด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 5 ข้อ และด้านค่านิยมร่วม จำนวน 5 ข้อ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 จึงสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่า 0.7 ขึ้นไป จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักถึงความต้องการ จำนวน 5 ข้อ ด้านการค้นหาข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ด้านการประเมินทางเลือก จำนวน 5 ข้อ ด้านการตัดสินใจเข้าพัก จำนวน 5 ข้อ และด้านพฤติกรรมหลังเข้าพัก จำนวน 5 ข้อ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.0 จึงสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อและมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่า 0.7 ขึ้นไป จึงสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล : ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมทั้งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์และดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยการส่งด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 มกราคม - 30 มีนาคม พ.ศ. 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล : ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ วิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ และการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยว โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านกลยุทธ์	4.28	0.60	มาก
2. ด้านโครงสร้างองค์การ	4.35	0.69	มาก
3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน	4.30	0.73	มาก
4. ด้านรูปแบบการบริหาร	4.27	0.78	มาก
5. ด้านบุคลากร	4.36	0.72	มาก
6. ด้านทักษะ	4.31	0.60	มาก
7. ด้านค่านิยมร่วม	4.03	0.73	มาก
ภาพรวม	4.27	0.58	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.69) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านค่านิยมร่วม ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.73)

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพพบว่า โฮมสเตย์ในอำเภอภาชีมีความเข้มแข็งด้านบุคลากรและการจัดการภายใน ทำให้การให้บริการเป็นระบบและสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม ด้านค่านิยมร่วมยังไม่ชัดเจนในบางชุมชน ส่งผลให้การทำงานร่วมกันไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร จึงควรพัฒนาแนวทางสร้างค่านิยมร่วมเพื่อยกระดับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

การตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการตระหนักถึงความต้องการ	4.31	0.85	มาก
2. ด้านการค้นหาข้อมูล	4.19	0.74	มาก
3. ด้านการประเมินทางเลือก	4.10	0.69	มาก
4. ด้านการตัดสินใจเลือกเข้าพัก	4.32	0.70	มาก
5. ด้านพฤติกรรมหลังเข้าพัก	4.37	0.85	มาก
ภาพรวม	4.26	0.66	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพฤติกรรมหลังเข้าพัก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.85) รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจเลือกเข้าพัก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.70) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.69)

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพสะท้อนว่า นักท่องเที่ยวมีความชัดเจนในการรับรู้ความต้องการและใช้ข้อมูลจากรีวิวหรือประสบการณ์ของผู้อื่นเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจ แม้กระบวนการประเมินทางเลือกจะไม่ซับซ้อนมากนัก แต่เมื่อได้รับข้อมูลที่เชื่อถือได้ นักท่องเที่ยวสามารถตัดสินใจเลือกเข้าพักได้อย่างมั่นใจ พฤติกรรมหลังเข้าพักแสดงให้เห็นถึงระดับความพึงพอใจที่สูง ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจในการบอกต่อและการกลับมาใช้บริการอีกครั้ง

3. ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	b	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.57	0.14		4.09	0.00*
1. ด้านกลยุทธ์	0.24	0.05	0.22	5.19	0.00*
2. ด้านโครงสร้างองค์กร	0.18	0.05	0.19	3.44	0.00*
3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน	0.02	0.06	0.02	0.33	0.74
4. ด้านรูปแบบการบริหาร	0.19	0.04	0.23	4.50	0.00*
5. ด้านบุคลากร	0.25	0.06	0.28	4.49	0.00*
6. ด้านทักษะ	0.09	0.08	0.09	1.11	0.27
7. ด้านค่านิยมร่วม	-0.13	0.04	-0.15	-3.43	0.00*
R = .851 ^a R ² = .725 Adj. R ² = .720 F = 147.273 Sig. = .000*					

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอธิบายได้ร้อยละ 72.5 (R² = .725) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์กร

ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร และด้านค่านิยมร่วม มีค่า Sig. น้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ที่ระดับ .05 แสดงว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากรและด้านค่านิยมร่วม ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบด้านกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร รูปแบบการบริหารและบุคลากรมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการจัดการที่เป็นระบบ ความชัดเจนของการให้บริการ และความเป็นมืออาชีพของผู้ให้บริการ ขณะเดียวกัน ค่านิยมร่วมของชุมชนมีผลต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของโฮมสเตย์ ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยวโดยตรง แม้องค์ประกอบบางด้าน เช่น ระบบการปฏิบัติงานและทักษะ เป็นต้นจะไม่ปรากฏผลเชิงสถิติ แต่ข้อมูลเชิงคุณภาพสะท้อนว่าด้านดังกล่าวยังคงมีส่วนต่อความรู้สึกมั่นใจและประสบการณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยได้ว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์กรและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านค่านิยมร่วม ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเนื่องมาจาก ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่กำลังจะกลับมาเที่ยวหลังจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้คลี่คลายลง ผู้ประกอบการโฮมสเตย์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ได้มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับนักท่องเที่ยว ต้องอาศัยกลยุทธ์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญาพร ปราบถนุกุล (2562) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหาร (7s) กับความสำเร็จของธุรกิจโฮสเทลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยการบริหาร (7s) ของธุรกิจโฮสเทล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สรุปผลการวิจัยได้ว่า การตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ด้านพฤติกรรมหลังเข้าพัก รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจเลือกเข้าพักและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินทางเลือก ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก โฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี จึงทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเข้าพักโฮมสเตย์ในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัศร เจียยี่ (2560) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมไอรินทร์ บีช ชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมไอรินทร์ บีช ชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

3. สรุปผลการวิจัยได้ว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านบุคลากร และด้านค่านิยมร่วม โดยร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ร้อยละ 72.5 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ตามแนวคิดของแมคคินซี (McKinsey 7s Model) จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ช่วยให้มองเห็นหนทางที่เหมาะสมในการนำกลยุทธ์ใหม่ไปใช้ปฏิบัติ สามารถบริหารจัดการได้ง่ายขึ้น ช่วยตรวจสอบผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดและมองเห็นว่าองค์ประกอบใดควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่องใด และช่วยเพิ่มทักษะและสมรรถนะการทำงานของพนักงานด้วย สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดการตัดสินใจได้ง่ายขึ้น สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร พรารณกุล (2562) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหาร (7s) กับความสำเร็จของธุรกิจโฮสเทลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยการบริหาร (7s) ได้แก่ กลยุทธ์ โครงสร้างองค์การ ระบบการปฏิบัติงาน รูปแบบการบริหาร บุคลากร ทักษะและค่านิยมร่วม มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจโฮสเทล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ ด้านบุคลากร (X_5) ด้านกลยุทธ์ (X_1) ด้านรูปแบบการบริหาร (X_4) ด้านโครงสร้างองค์การ (X_2) และด้านค่านิยมร่วม (X_7) ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าพักของนักท่องเที่ยวในอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอธิบายได้ร้อยละ 72.5 แสดงในรูปสมการถดถอย ดังนี้

$$Y = 0.57 + 0.25 X_5 + 0.24 X_1 + 0.19 X_4 + 0.18 X_2 + - 0.13X_7$$

จากสมการนี้ชี้ให้เห็นว่า คุณภาพของบุคลากร กลยุทธ์ที่ชัดเจน รูปแบบการบริหารที่ดี และโครงสร้างองค์การที่เหมาะสม สามารถเพิ่มโอกาสที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเลือกเข้าพักได้อย่างมีนัยสำคัญในขณะที่ ด้านค่านิยมร่วม ต้องได้รับการทบทวน เพราะอาจยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1) ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริการ การสื่อสารและการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว
- 2) ควรพัฒนาโครงสร้างองค์การและรูปแบบการบริหารให้มีความชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการและเพิ่มความน่าเชื่อถือของโฮมสเตย์
- 3) ควรเสริมสร้างค่านิยมร่วมของชุมชนเพื่อให้เกิดทิศทางการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาเชิงลึกด้วยวิธีการวิจัยแบบผสม เพื่อให้เข้าใจแรงจูงใจ ประสบการณ์และการรับรู้ของนักท่องเที่ยวได้ลึกกว่าการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว
- 2) ควรศึกษาพื้นที่ศึกษาในอำเภออื่นหรือจังหวัดอื่นเพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จะช่วยให้เห็นความแตกต่างด้านวัฒนธรรม การจัดการชุมชน และศักยภาพของโฮมสเตย์ในภูมิภาคต่าง ๆ
- 3) ควรศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนหรือปัจจัยใหม่ที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจ เช่น การรับรู้ความปลอดภัย มาตรฐานสุขอนามัยหลังโควิด-19 คุณภาพสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น หรือความคุ้มค่าของราคา ซึ่งอาจเพิ่มประสิทธิภาพของโมเดลการทำนาย

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) หน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นควรจัดอบรมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรโฮมสเตย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานบริการในชุมชน
- 2) ควรมีนโยบายส่งเสริมการสร้างค่านิยมร่วมในชุมชน เช่น ความซื่อสัตย์ คุณภาพบริการและการอนุรักษ์วัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ
- 3) ควรสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการตลาดและการจัดการ เช่น ระบบจองที่พักออนไลน์และแพลตฟอร์มข้อมูลท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

รายการอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2566). รายงานมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). รายงานสถานการณ์ท่องเที่ยวไทย ปี 2566. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. กรุงเทพฯ : บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ประภัสสร เจียวีย์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรมไอรินทร์ บีชชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี (ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด. เพชรบุรี.
- ปรียาพร ปรารณกุล. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหาร (7S) กับการสำเร็จของธุรกิจโฮสเทลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2562). การพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำที่แท้จริง. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สรัญญา ศรีทองมาศ. (2564, มกราคม-เมษายน). กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงบูรณาการตามแนวคิดแมคคินซีที่ส่งผลต่อการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กรณีศึกษา: โฮมสเตย์เกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(1), 152-164.
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2564). การท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเรื่องใกล้ตัวกว่าที่คิด. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.tatreviewmagazine.com/article/community-based-tourism/>
- Waterman, R. H., Peters, T. J., & Phillips, J. R. (1980). Structure is not organization. *Business Horizons*, 23(3), 14-26.